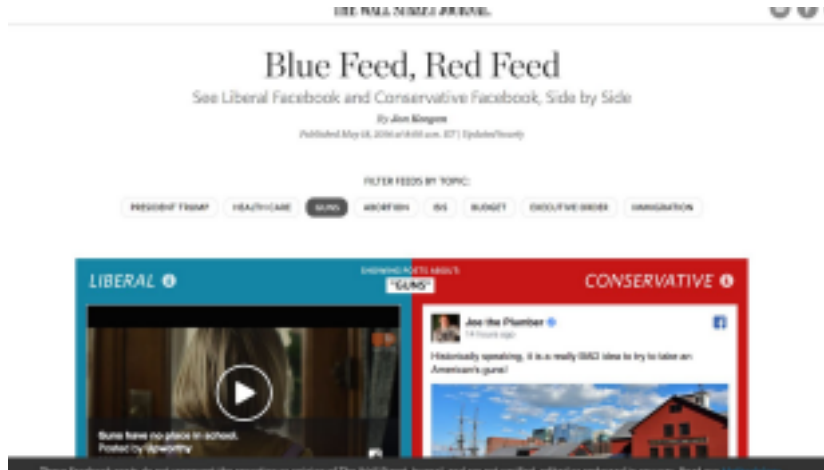

**ד"ר If Rashi Had Facebook:
Jewish Perspectives on Cancel Culture and Online Shaming**

1) Bereshit 2:7

ה' אֱלֹהִים בָּרָא אֱדָם מִדֹּפֶת חַיִּים וְהָיָה יָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּנְשֹׁף אֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ עַל־פְּנֵי אָדָם וַיֵּחַי אָדָם לֵבַיִת

the LORD God formed man from the dust of the earth. He blew into his nostrils the breath of life, and man became a living being.

2) Rashi Bereshit 2:7

דבירה: אֵין פֿשׁ חַיָּה, אָךְ לנפש חיה. אַס־ף באַ שׁ ל אָדָם חַיָּה שׁ בְּכֹן, וְ שֵׁן זַ

A LIVING SOUL — Also cattle and beasts are called פֿשׁ חַיָּה, but the נפש of man is the most highly developed of all of them, because to him was granted understanding and speech.

3) Onkelos Bereshit 2:7

הִי נִשְׁמַת, אֲדַחֲיוּהוֹן בְּאָדָם לִרְחוֹמֵי מַלְאָכֵיהוֹן תְּאָדָם עֵפֶר אֶמֶן אַרְעָא וְנִבְרָא אֵיהִי אֶל־פְּנֵי חַבְבֵי אֶרֶץ

4) Bamidbar 10:33-36; 11:1-5

וְבְרִית־ה' נִסֵּי לְפָנֵיהֶם, דִּרְאֵשְׁתִּימֵי, לִתְרֵלָה, מִנְחָה, שְׁלֵשֶׁת יָמִים; וְאֶרֶץ וְעַבְדֵי ה' עַל־יָהוָה, אִסְעֵה מִהֲרָה, דְרֹךְ־סַעֲדָה, וְאָמַר מֹשֶׁה: קִיָּמָה ה', וְפָצָה שֶׁל תְּאֵלֵי שְׂרָאֵל. אֵינִי בְנֵחָה, יֵאמֶר ה' שִׁבֵה ה', רַב בְּצִוִּיךָ. מִן־הַחֲנֻחֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִשְׁנֵיךָ, וְיִנְאִיךָ. [דַּזְו.]

וַיְהִי יִדְאָכְ לִבְקֵי רַב־בַּיִם אֲשֶׁר הָיוּ, וְיָצְאָה הַחֲנֹנִיּוֹת יָמָּה עַבְדֵי ה' אֲזַנֵי ה' שִׁמְעוּהוּ, וַיַּחֲרֹץ

ע. מ. - Karen Miller
תאג. ה.

Jackson 1

בס"ד

33 And they set forward from the mount of the LORD three days' journey; and the ark of the covenant of the LORD went before them three days' journey, to seek out a resting-place for them. 34 And the cloud of the LORD was over them by day, when they set forward from the camp. [35 And it came to pass, when the ark set forward, that Moses said: 'Rise up, O LORD, and let Thine enemies be scattered; and let them that hate Thee flee before Thee.' 36 And when it rested, he said: 'Return, O LORD, unto the ten thousands of the families of Israel.']

1 And the people were as murmurers, speaking evil in the ears of the LORD; and when the LORD heard it, His anger was kindled; and the fire of the LORD burnt among them, and devoured in the uttermost part of the camp.

5) Rashi on Bamidbar 11:1

אין מתאוננים אלא לשון עלילה מבקשים עלילה האיך לפרוש מאחרי המקום וכן הוא: **לְבַטְנוּ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה שְׁלֹשָׁה יָמִים**
אומר בשמשון (שופטים יד ד) כי תואנה הוא מבקש:

תואנה שהיא רעה באזני ה' שמתכוונים שתבא באזניו ויקניט. אמרו אוי לנו כמה! **לְבַטְנוּ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה שְׁלֹשָׁה יָמִים** על
לבטנו בדרך הזה שלשה ימים, שלא נחנו מעוני
הדרך:

— The term מתאננים denotes [people who seek] “a pretext” how to separate themselves from following the Omnipresent. Similarly is stated in the narrative of Samson, (**Judges 14:4**) “for he sought a pretext (תואנה) [against the Philistines].”

לְבַטְנוּ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה שְׁלֹשָׁה יָמִים means a pretext that was evil in the ears of the Lord, i.e., that they intended that it should reach His ears and that He might show annoyance. They said: “Woe unto us! How weary we have become on this journey: it is now three days that we have had no rest from the wearisomeness of the march!”

עַל־תְּרַשָׁה יִמְסַא יִן בַּ
 במדבר טז, א וַיִּקְרָא לְדָתָן וְלָאָבִיָרִם (במדבר טז, יב), אָף הָעַמִּים בְּרָאָה לָהֶם שָׁמַיִם.
 זֶה הַיְהוָה יִתֵּן לְכָל־רֵבֹּחַ לְאֶשְׁשֻׁרָאֵן לְשֵׁל חֲמֹשֶׁה לִקְפֹּתֵי, שֵׁתִּי וְרֵדִי לְשָׁא
 להֵאמֵר (זֶה הַיְהוָה יִתֵּן לְכָל־רֵבֹּחַ לְאֶשְׁשֻׁרָאֵן לְשֵׁל חֲמֹשֶׁה לִקְפֹּתֵי, שֵׁתִּי וְרֵדִי לְשָׁא

With all these words Moses [tried to] appease Korah, but you do not find that he gave him any answer. Because he was clever in his wickedness, he said [to himself], “If I answer him, I know that, since he has great wisdom, he will now overwhelm me with his words and seduce me into being reconciled with him against my will. It is [hence] better that I not respond to him.” When Moses saw that there was nothing to be gained with him, he withdrew from him.

10 (Numb. 16:12) Then Moses sent to summon Dathan and Abiram: They also persisted in their wickedness and did not care to answer him (ibid., cont.), “and they said, ‘We will not come up.’” Their [very] mouths tripped up [these] wicked men, for a covenant is made with the lips. So they died and went down to the nethermost Sheol, after they had gone down alive to Sheol.

10) Bamidbar 27:1-7

נָתַתִּי--עֵלֶיךָ אֱלֹהִים, וְאַתָּה יִתֵּן לְכָל־רֵבֹּחַ לְאֶשְׁשֻׁרָאֵן לְשֵׁל חֲמֹשֶׁה לִקְפֹּתֵי, שֵׁתִּי וְרֵדִי לְשָׁא...
 וְהָיָה כִּי יִשְׁאַלְכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אֵלֶיכֶם הֵיכֵן עָשָׂה יְהוָה לְזֵלֹפְחָד בְּנֵי זְלֹפְחָד בְּתֵיבַת אֲבֹתָם בְּאֶרֶץ מִדְבָּר סִינַי כִּי בָרְכָה אֱלֹהִים אֶת־זֵלֹפְחָד בְּתֵיבַת אֲבֹתָם וְעָשָׂה אֶת־בְּנָוֹתָיו יְרֻשָׁה בְּתֵיבַת אֲבֹתָם כִּי אָמְרוּ אֵלֶיכֶם הֵיכֵן עָשָׂה יְהוָה לְזֵלֹפְחָד בְּנֵי זְלֹפְחָד בְּתֵיבַת אֲבֹתָם וְעָשָׂה אֶת־בְּנָוֹתָיו יְרֻשָׁה בְּתֵיבַת אֲבֹתָם

The daughters of Zelophehad came forward... And the LORD said to Moses, “The plea of Zelophehad’s daughters is just: you should give them a hereditary holding among their father’s kinsmen; transfer their father’s share to them.

Karen Miller Jackson 3

בס"ד

11) Rashi on Bamidbar 27:5

זֶה הַיְהוָה יִתֵּן לְכָל־רֵבֹּחַ לְאֶשְׁשֻׁרָאֵן לְשֵׁל חֲמֹשֶׁה לִקְפֹּתֵי, שֵׁתִּי וְרֵדִי לְשָׁא...
 (ד) הַיְהוָה יִתֵּן לְכָל־רֵבֹּחַ לְאֶשְׁשֻׁרָאֵן לְשֵׁל חֲמֹשֶׁה לִקְפֹּתֵי, שֵׁתִּי וְרֵדִי לְשָׁא

— “דברת צלפחד בנות כן — They have made a fair claim”. Happy is the person with whose words the Holy One, blessed be He, agrees (Sifrei Bamidbar 134:1).

12) Rashi on Devarim 1:1

ם בְּהַן לִפְּלִי יִשְׁתַּעֲיִס לִפְּנֵי הַקָּמֵת מִנְהַן אֵן - לֵהֲיִאֲכֹ חֵסֵתְמִיכְרֵי תִּדְּ
 ן שְׁלֵאֵי כִּבְּ׃ **חֲפִיזֵי הַשְּׁהָן דְּבָר** ן דְּבָר
 שְׁרָאֵל (עִי' סְפָרִי): אֵת הַדְּבָרִים וְהִזְ- יִרְם
 בְּרִמָּז מִזְּמַיִן

THESE ARE THE WORDS — Because these are words of reproof and he is enumerating here all the places where they provoked God to anger, therefore he suppresses all mention of the matters in which they sinned and refers to them only by a mere allusion contained in the names of these places out of regard for Israel

13) Vayikra 19:17

אֵן אֵת-תְּאַחֲךָ לֵלֶבְבְּךָ אֵת-שְׂנֵאֵלֶיךָ אֵת-תְּעִמֶיךָ וְלִירֵךְ בְּלִבְךָ הֵסֵא עָלָיִךָ וְחָטְאֵתְּ שׁ
 You shall not hate your kinsfolk in your heart. Reprove your kinsman but incur no guilt because of him.

ולא תשא עליו חטא" **Rashi**: "א תלב ב ין את ן ן ין ברבים

14) Bereshit Rabbah 54:3

כֹּחַ אֲכֹחַת מֵבִי יָאֵה לִידֵי יִאֲהֵבֵהּ הֵסֵא יִבְרַח חֲנִינֵי אֵהֵאֵמֵר רַבִּי יִי׃ (**חֲפִיזֵי הַשְּׁהָן דְּבָר**) וְגוֹ
 סֵי יִאֲדָרְבֵי יִי׃ כֹּחַ לְחֹכְמֵי וְיִאֲהֵבֵהּ בִּי הֵי יֵאֲדָ עֵאֵהּ׃ (**חֲפִיזֵי הַשְּׁהָן דְּבָר**) אֲבָרְהֵם אֵת אֲבֵי יִמְלֹךְ שְׁאֵמֵר
 ...אֲהֵבֵהּ כֹּחַ אֵינְסָ׃ בְּרַח חֲנִינֵי אֵדֵאֵמֵר לֵאֲהֵבֵהּ שֵׁא יִן ע

15) Talmud Bavli Archin 16b

תְּנִיא א"ר טַרְפוֹן (תְּמִיחֵי) אֵנִי אֵם יֵשׁ בְּדוֹר הַזֶּה שֶׁמִּקְבֵּל תּוֹכַחַה אֵם אֵמֵר לוֹ טוֹל קִיסִים מִבֵּין שֵׁינֶיךָ אֵמֵר לוֹ טוֹל קוֹרָה מִבֵּין עֵינֶיךָ אֵמֵר רַבִּי אֵלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה תְּמִיחֵי אֵם יֵשׁ בְּדוֹר הַזֶּה שִׁוְדַע לְהוֹכִיחַ וְאֵמֵר רַבִּי יוֹחֲנָן בֶּן נוּרִי מַעִיד אֵנִי עָלֵי שָׁמַיִם וְאַרְץ שֶׁהִרְבֵּה פְעֻמִּים לִקְהָל עֲקִיבָא עַל יְדֵי שֶׁהֵיִתִי קוֹבֵל עָלָיִךְ לִפְנֵי רַבִּי (שֶׁמַּעוֹן בְּרַבִּי) וְכֹל שֶׁכֵּן שֶׁהוֹסַפְתִּי בּוֹ אֵהֵבֵהּ לְקִיִּים מֵהַ שְׁנֵאֵמֵר (**מְשַׁלֵּי טַח**) אֵל תּוֹכַח לְךָ פֶּן יִשְׁנֹאךְ הוֹכַח לְחֹכְמֵי וְיִאֲהֵבֵךְ

It was taught [in a Baraitha]: R. Tarfon said, I wonder whether there is anyone in this generation who accepts reproof, for if one says to him: Remove the toothpick from between your eyes, he would answer: Remove the beam from between your eyes! R.

Eleazar b. Azariah said: I wonder if there is one in this generation who knows how to reprove! R. Johanan b. Nuri said: I call heaven and earth to witness for myself that often was Akiba punished through me because I used to complain against him before our Rabban Shimon BeRebbe and all the more he showered love upon me, to make true what has been said: 'Reprove not a scorner, lest he hate thee; reprove a wise man and he will love thee.' (Mishlei 9:8)

16) Talmud Bavli, Pesahim 3a

שׁעַ בְּזַמְנוֹת אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 לְמַעַן יִשְׁמַע יְיָ בְּרָבִי הַ
 זֶה יָאָדָם דְּבָרְךָ גְּדוֹלָתוֹ לְעֵשֶׁת אֵלֶּיךָ הַ
 תּוֹבֵת וְלֹבֵן לְיַנְיָהוּ שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ
 יְיָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת

And the *Wanna* of our mishna, what is the reason that he didn't explicitly teach: The night of the fourteenth, as it was taught in the school of Shmuel? He employed a euphemism. Since the *Wanna* of our mishna did not want to mention darkness, he preferred the term *or* to refer to the night of the fourteenth. And this is in accordance with a statement of Rabbi Yehoshua ben Levi. As Rabbi Yehoshua ben Levi said: A person should never express a crude matter, as the formulation of a verse was distorted by the addition of eight letters rather than have it express a crude matter, as it is stated: "From the pure animals and from the animals that are not pure [aVher einena Wehora]" (Genesis 7:8).

¶ Shamir dandaLashonHa'ra

17) Vayikra 19:16

אַתָּה דַּע לִדְבָרֶיךָ אֲנִי ה' רַכִּילֵךְ בְּעַד אֶתְלִרְלֵךְ
 Do not deal basely with your countrymen. Do not profit by the blood of your fellow: I am the LORD.

18) Chafetz Chayim, Shemirat HaLashon, klal 10

הַיְיָקוֹ... (ג) אֲשֶׁר אֵין שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת
 לְמַעַן יִשְׁמַע יְיָ בְּרָבִי הַזֶּה יָאָדָם דְּבָרְךָ גְּדוֹלָתוֹ לְעֵשֶׁת אֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה
 אֵת הַגְּזָלָה וְלֹא אֶתְלִרְלֵךְ הַשֹּׂאֵן עַל רֵעִי הַיְיָקוֹ... (ג) אֲשֶׁר אֵין שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה
 אַחֲרֵי-כֵן אֲשֶׁר אֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת
 עֵלְיֶיךָ יִשְׁמַע יְיָ בְּרָבִי הַזֶּה יָאָדָם דְּבָרְךָ גְּדוֹלָתוֹ לְעֵשֶׁת אֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה
 וְכֵן הָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה שֶׁהָאֵלֶּיךָ הַתּוֹבֵת
 דַּע לִדְבָרֶיךָ אֲנִי ה' רַכִּילֵךְ בְּעַד אֶתְלִרְלֵךְ הַיְיָקוֹ... (ג) אֲשֶׁר אֵין שֶׁאֵין לְךָ מִיָּוֶה

וְלֵבָאֵר, אֶת־בְּחֵבְרָא, מִהַגְּמָה הַיְאֵן, חֲסִין־שֵׁל־אֲשֶׁר־כָּנְאוֹת־דְּרָכִיו, וְאִם־לֵאֲלֵה־נִ
עַל־יוֹמֵי־בְרִמָּה־שֶׁנֶּאֱהָ, שֵׁל־אֲעֵל־תִּכְמַל־קִי־בְּסִעִיף־דִּי־וְלֵת

Karen Miller Jackson 5